

ANY III.

Barcelona 22 de Janer de 1893.

NÚM. 4.

LO REGIONALISME EN ITALIA

Quan nosaltres provám de demostrar que la unitat actual de Italia, baix la hegemonia de un sol govern, ab Roma per capital, no es mes que una unitat material, anormal y ficticia, contraria á las veritables tradicions de la península, se 'ns acusa de desconéixer la historia contemporánea y de calumniar lo sentiment nacional. Y no obstant, lo que passa cada dia á nostres ulls es la prova mes evident de que nosaltres tením rahó al afirmar que la constitució actual de Italia, baix un régimen unitari, si satisfá per una part l' amor propi nacional, no respón en cap modo á las necessitats y á las tradicions dels pobles d' Italia. Després de 30 anys de Italia una, lo regionalisme may havia estat tan viu com avuy.

No parlém tan sols dels corredors y banchs de Montecitorio, ahont se afirma sovint, sinó que en tota la vida social y política de Italia continua 'l regionalisme fent un paper molt important.

Fa dos anys que 'l Sr. Crispí presentá un projecte de ley de reducció de las preturas (jutjats de pau) á fi d' introduhir algunas eco-

nomias en la administració y simplificar la organisació judicial. Aquest projecte tan insignificant y anodi, axecá un *tolle* general y contribuí per molt á la cayguda del ex-dictador. Avuy assistím á un fenomen semblant. En Martini, lo ministre de la Instrucció, ha elaborat un projecte de ley per reduhir lo número de las Universitats de la Península que son 23, lo qual es sens dupte un xiquet massa per las necessitats intellectuals de Italia.

A penas s' han olorat las intencions del Sr. Martini, que una violenta oposició s' es organizada tot seguit per combátrelas.

Aquí y allí, esta oposició arriba fins á tenir un veritable carácter revolucionari. Los estudiants recorren á demostracions molt agressivas, y á Montecitorio, los grupos se agitan per fer recular lo govern.

Lo Sr. Martini hi perdrá sens dupte sa cartera y la reducció de las Universitats se 'n anirá á dormir junt ab la de las preturas en los armaris ministerials.

Ara be: ¿qué prova esta oposició sempre crexent á tota simplificació administrativa, sinó que 'l regionalisme es encara 'l carácter distintiu de la vida pública en Italia, y que la antigua constitució del pays no 's doblega á

la unitat facticia que se li vol imposar com un llit de Procusto?

Lo present régimen es una violencia feta á todas las tradicions nacionals. La Italia, en est punt, es lo contrari de la França, ahont la capital s'es hipertrofiada y ha absorvit tota la vida pública é intelectual del pays. La Península, al contrari, sofreix d'una plétora de capitals; ella no té pas un sol foco de vida intelectual y política, y té la ventatja de contrarne algunas que realment presentan caràcter propi.

Lo provincialisme, en son bon sentit, ha quedat, donchs, com un dels rasgos característichs de la vida pública en Italia.

Se consent á figurar en l' exterior com una gran nació una en lo mapa; però al interior, no 's permet als governs, sian quins sian, que toquen esta constitució històrica que ha fet, durant llarchs sigles, de cada petita ciutat de provincia un centre de influencia y de govern.

L' unificació violent de l' Italia ab Roma capital es la resultant de duas corrents; la primera molt forta y la segona essencialment passatgera; l' una es la tendència que en nostre sigle empeny á las nacionalitats á constituirse baix una forma autònoma é independent; però esta forma no es pas essencialment unitaria, ella pot ser federativa com ho provan l' Austria y la Alemanya; l' altra corrent es la conjuració de las sectas contra 'l poder temporal y l' aterrament premeditat de la pacífica soberania dels Pontífices romans. Desgraciadament aquesta corrent ha dominat en Italia.

Lo moviment unitari, *baix sa forma actual*, es lo triomf de la francmasoneria italiana y cosmopolita que ha fet desviar lo *risorgimento* y n' ha pres la direcció per explotarla á profit seu. Però aquest triomf no pot dexas de ser efímero porque, fins prescindint dels drets superiors del Papa y del mon catòlich, lo régimen que ha establert repugna á la constitució íntima y á las tradicions nacionals de la península. Nosaltres creyém en la duració de la unitat italiana; però unitat y unitat s' hi

há; la d' avuy es un ultratge á la historia y un desaffio á la tradició; lo qual vol dir que no pot ser viable.

Lo regionalisme italiá está en bon terren; porque es la protesta vivent contra un régimen violent, factici é improvisat. Però en ninguna part té mes rahó de afirmar-se que en la Ciutat Eterna. Si per la reducció de algunas preturas y de mitja dotzena de Universitats, la vella sanch italiana s'escalfa y reclama lo respecte dels seus drets. ¿que hem de dir de la supressió de la independència territorial del Pontífice romá, de aquest gran vincle, com se l' ha anomenat, del Catolicisme, constituhit per la Historia, no sols en profit del mon cristiá, sinó també en ventatja y gloria de la Italia? Però, confiança! La gran tradició italiana y cristiana pot veures momentáneament violada y desconeguda; però sa cadena, avuy trencada, tornarà á soldarse tart ó d' hora.

(Trad. de *Le Moniteur de Rome*).

SOBRE LA MÚSICA D' IGLESIA

SR. D. A. VIVES.

Estimat colaborador: no tinch lo gust de conéixer á V. personalment, però no 'm passa per alt cap dels seus escrits, un xich sinapissats á vegadas, però sempre rublerts d' idees é inspirats per la mes recta intenció. Duas campanyas está fent V., á qual mes meritoria, una en favor de la nostra música popular, que si no está ben morta, poch se 'n falta, y l' altra en pro de la música religiosa que no pot pas anar mes á mal borrar de lo que hi va. De la primera avuy no 'n parlarém, per que hauríam de tallar molta rama; de la segona vull conversarne un ratet ab V., començant per dirli que, sinó porto las cosas tan enllá com V., estich del tot conforme ab lo modo de apreciar l' estat actual de la música religiosa á casa nostra.

Lo qual, amich Vives, no pot ser mes detes-

table, y no sé com los Bisbes y 'ls Capítols Catedrals y 'l Clero en general, no romp d' una vegada ab la rutina y no inicia la restauració del cant d' Iglesia. No 'm fico ab lo cant pla que, si fa ó no fá, está á la altura del figurat, sinó en lo element musical que 's considera necessari per dar major esplendor á las solemnitats religiosas.

Quin esplendor, válgam Deu! Sembla mentida que la mica de bon gust que en general s' ha despertat per las arts, no hage influït gens ni mica en la música d' Iglesia. Ara mateix no queda capellá ni capellonet que no sá-piga que 'l millor estil per l' arquitectura religiosa es lo anomenat gòtich ú ogival; y be ó malament, tothom gotiqueja un xich, y de vegadas fins un poch massa, per que ab la mania de que tot ha de ser gòtich, s' espatllan altars d' altres estils que no dexan de tenir lo seu mérit y s' arreconan á las golfas imatges de talla, de certa factura barroca, que jo li asseguro que valen molt mes que moltes de las imatges *góticas* que ara fan certs escultors que, per fer una imatge de la Verge, talment sembla que cópian la figura de una colegiala gatamoxa, ab sa hipócrita sonrisa als llavis y sa caygudeta d' ulls horriblement coquetona.

Donchs be; aquest clero que, per seguir una certa corrent, ha declarat una guerra á mort al barroquisme en la arquitectura y escultura, no s' adona de un barroquisme pitjor y de mes mal efecte, que es lo de la música en las funciones religiosas. Tot lo que d' aqueix barroquisme 's digui será poch, y no sabém compondre com sacerdots zelosos é ilustrats toleren ni un dia mes en la casa del Senyor exas verdaderas profanacions del culto, que no son altra cosa que profanacions, exos oficis á tota orquesta en que la matexa cobla que toca á l' envelat, malmena las sublimes expressions de la liturgia aplicant una *polka* al *Agnus Dei* y donant al *Benedictus* lo ritme d' una *americana*.

Oh! que 'l poble no fila tan prim y valga la bona intenció... idea molt errada es aquesta

y causa de decadencia del esperit religiós. Ja no 's tracta aquí d' una qüestió de mes ó menos bon gust musical, sinó de la forma externa del culto que ha de estar en armonia y respondre á la idea que l' informa y anima. ¿No dihém que 'l culto extern es necessari, tant per dar gloria á Deu, com pera fer entrar pe 'ls sentits á la gent senzilla las ideas de religió? ¿Y quina gloria á Deu se pot dar, ab exas estrepitosas fressas que s' ouen en nostres temples; ni com pot ajudar al sentiment religiós exa falsa y desatentada aplicació del art musical á las ceremonias de la nostra sacrosanta religió que es tot esperit y veritat? Jo comprench que 'ls nostres avis se trobassen molt be á la iglesia sentint executadas, en poch instruments de corda, las pessas del antich repertori clàssich, que jo encara he assolit en ma ciutat de Vich; ni 'ls havia de fer mal efecte á nostres pares sentir durant una Missa de Comunió una sinfonia d' ayre rossiniá, si voléu; però la decadencia actual es mes que una decadencia, es un deliri: puix dintre la Casa de Deu no 'us podeu lliurar de las pessas de moda fins flamencas, tocadas per músichs que lo que buscan es traure un bon jornal, y tant se 'ls en dona de la gravetat del culto com á mi del sancarró de la Meca.

Y no crega, amich Vives, que jo sia un rigorista d' aquells que diuen, *á la iglesia no mes que cant pla*; puix crech que 's poden aprofitar altres elements musicals com ens servim per empaliar de domassos y salomons; però á tractes de seguir axís com ara aném, y de no reformarse 'ls abusos que venen indicats, val mes suprimir del tot la música á la Iglesia, que sa com lla, avuy qui vol sentirne de bona, no va pas al temple.

¿Que se 'n trau de decretar en Sinodos y de consignar en las Sinodals del Bisbat que la música religiosa ha de ser tal que no distregu als fiels ni tinga ayre profá, si després no 's pren cap providencia, absolutament cap, per evitar las profanitats y corretgir los abusos? Avuy que la generalitat del públich té mes educat lo gust artístich, per que ha sentit

més, la música d' Iglesia ó ha de ser bona, ó no n' hi ha d' haver; y per ser bona, no ha de passar del límit de simple auxiliar de la liturgia. May per may será, ni edificant, ni tan sols racional, que en un *Gloria* s' cante cinquanta vegades *Qui tollis*, fenthi totes las variacions y monerías d' una cavatina d' ópera bufa. ¿No dihém que no escauen en un altar los corns de l' abundancia vessants de fruyta, y tota la fauna y flora de que tan pródiga era la escultura xurrigueresca? Donchs més molt més xurrigueresca y de mes malas conseqüencias son per la educació religiosa, las extravagancias sacrilegas de la música que cada día sentím en las nostras iglesias.

¿Es possible remediar un mal tan grave y tan arrelat? Diríam casi que no, atenant á que aquí vivim no d' idees sinó de rutinas; però tením una esperança que 'ns ve de Roma, del centre de la unitat católica que es sempre la gran restauradora. En efecte; per iniciativa del gran Papa Lleó XIII, la Sagrada Congregació de Ritus dirigí temps arrera una Circular á cinquanta Mestres de Capella, los de mes nom de varis payssos, preguntantlos sa opinió respecte á la música d' iglesia. En la Circular se 'ls deya que 'l Papa *desitja veure introduhida una reforma* en la música sacra, á fi de que l' art musical religiós estiga mes en armonía ab la serietat y magestat del culte católich y ab un fi superior, que es la edificació del poble cristiá, elevant l' ánima á Deu per la bellesa de sas armonías, en lloch de distraurel ab melodías molt sovint profanas.

Sembla que la major part de las respostas están ja en poder de la dita Congregació, la qual á no tardar tindrà una reunió general pera pendre una definitiva resolució sobre 'l particular. Venint com vindrá la cosa autorizada, podém esperar que s' iniciarà aquí com en altrás parts lo moviment reformista; y entretant, distingit colaborador, seguezca vosté treballant pera preparar lo terreno, influint sobre la opinió ab escrits com los que de tant en tant veig en nostre benvolgut Setmanari. Solament parlant clar y repetincho sovint, se

poden fer entrar certas idees que deurían ser patrimoni del comú, si fos una veritat açó que diuen que 'l mon s' ilustra.

De V. affm. servidor y company

JAUME COLLELL, PBRE.

ROSER DE TOT L' ANY

DIETARI DE PENSAMENTS RELIGIOSOS

JANER

DIA 22

QUEXES DE JESÚS

Sols per donarvos la llum
baxí del cel á la terra;
per donárvosla millor
m' he quedat en cada esglesia,
la duria á cada cor
y encara us quedáu sens ella!

DIA 23

A qui Deu li es dolç
lo viure es amarch,
son desterro es llarch,
ses belleses pols.

DIA 24

Lo sol aspira la fresca rosada
y 'ls dolços perfums,
quan se desplega darrera l' albada,
immensa cua de pagó que 's bada,
sa garba de llums.

Jesús aspira la pensa dels homes,
mes ay! ay de mí!
totes li fugen com vol de colomes
y 's troba axut de rosada y aromes
lo nostre jardí.

DIA 25

A LA COVA DE BETHLEM

Santa Cova, santa Cova,
quin tresor tens amagat,
será rich aquell que 'l troba,
mes per una eternitat.

DIA 26

Sentint trucar en mon cor
jo li he obert lo cor y l' ánima
mes ay! veig la meva Amor
ab una creu que m' esglaya:

—Entrauhi, Jesús, si us plau,
entráu en la vostra casa;
feune lo vostre palau
mes que sia una cabanya.—

Tornant en dia ma nit
lo bon Jesús hi entrava,
mes al entrar en mon pit
dexa la creu en ma espatlla.

DIA 27

¿Per qué té forma de sol
la sobirana custodia
y está voltada de raigs,
de raigs d' una alba de gloria?

Per que es l' ostensori d' or
del Anyell que viu dins l' hostia,
sol diví dels esperits
que 'ls ilumina y los cova,
y d' amor los fa cantar
com los aucells á l' auròra.

DIA 28

Les alegries del cel
ab les llàgrimes se compran,
ab les llàgrimes de fel
que ací á la terra se ploran.

JACINTO VERDAGUER, PBR.

POBRES Y RICHES

(LLEGENDA BÍBLICA)

Després d' haver pecat Adam, y quan Nostre Senyor l' hagué fet llançar del Paradís, al cap d' un quant temps que 'l vegé arrepenit, guanyant lo pa ab la suhor de son front sense queixarse, Deu encarregá al Angel Custodi del Paradís que l' anés á trobar.

Se presentá l' Angel ahont Adam vivia, pero no trobá sinó á Eva.

—Ensenyam los teus fills, li digué, en nom del Senyor.

—¿Los meus fills?

—Si; ¿quants ne tens?

—Ne tinch dotze.

—Veslos á cercar.

Eva se 'n aná á cercar los dotze fills y 'ls presentá al Angel. Aquest, després de contemplarlos y d' amoxarlos una estoneta, digué:

—Deu Nostre Senyor s' ha apiadat dels teus fills, Eva, y ha disposat que tots dotze possehescan la terra, ab sas riquesas, ab sos plers y ab totas sas alegrias.

Y l' Angel del Senyor desaparegué.

Quan Adam torná del treball, ohí de boca de sa muller lo succehit y exclamá:

—¿Com es que li has dit que 'n tenim dotze, si 'n tenim vintiquatre?

—Es que me 'n he donat vergonya...

—¿Y que n' has fet dels altres dotze?

—Los he fet amagar en la palla, pera que l' Angel no 'ls trobás.

—¿Desgraciada! Me 'n vaig á dirli á l' Angel. ¿Per qué 'ls altres dotze han d' ésser menys sortosos?

Y, en efecte, Adam se 'n corregué cap á la porta del Paradís ahont hi havia vist l' Angel de la espasa flamejant.

—¿Qué vols? li preguntá l' Angel.

—Vinch pera desfer un mal entés. Eva ha dit que teniam sinó dotze fills y 'n tenim vintiquatre.

—¿Ahont eran los altres dotze, que no 'ls he vist?

—Dormian á la palla...

L' Angel, després d' una estona de reflexió digué á Adam:

—Lo mal ja está fet; porque tots los bens, goigs, riquesas y alegrías del mon ja están distribuhits. Los dotze fills teus que dormian á la palla serán los servents dels seus germans sortosos. Ja veus, no foren presents en la repartició; dormian á la palla...

..

Des d' allavors quedá dictada la terrible sentència pera la humanitat: hi ha pobres y richs.

Per axó, en ma vila solen dir quan un es pobre:

—¿Paciencia! Aquest dormia á la palla.

¿Y acás no podría molt ben ser que vingués d' aqua aquella dita, *dormir á la palla*, pera significar que s' está lluny d' oscas, apartat d' allá ahont se té 'l profit personal?

SEBASTIÀ FARNÉS.

HIVERN

Trist naix lo jorn per la plana,
plomís se presenta 'l cel,
tot quant abarca la vista
es un sudari de neu.

Perduts y famolenchs volan
d' ací d' allá los aucells,
y per l' espay aletejan
falconant, los esparvers.
Tot es glassat, tot tremola
sentint l' influx de l' hivern;
d' un cap á l' altre de plana
lo mon es mut y desert.

—Deu meu torneuli la vida;
feu que prest passe aquest temps,
y que 'l sol de primavera
torne á escampar vostra alé.

EMILI PASCUAL.

MOVIMENT REGIONALISTA

En resposta al Missatge que 'l «Centre Catalá» de Sabadell dirigí al Sr. D. Alfret Brañas, y del que donarem noticia, ha rebut dit «Centre» la següent comu-

nicació del eximi gallego propagandista de nostra causa:

«Senyor don Angel Manau, President, y demés socis del «Centre Catalá» de Sabadell:

He tingut la immensa satisfacció d'haver rebut lo *Missatge* d' adhesió que aqueix ilustre «Centre» me dedica per mon *discurs* d' apertura llegit en aquesta Universitat.

L' hermós y ben acabat treball caligràfic, honra de son ilustre autor don Joseph Rovira, lo elevat dels conceptes, lo patriotisme que 'l treball revela, y sobre tot la qualitat de las firmas ahont s' hi veu 'l Sabadell noble, il·lustrat, laboriós y digne, han produhit en mon ànima una emoció inexplicable, alguna cosa com lo recobro y possessió d' una ditxa perduda, com lo suprem goig á que pot aspirar en la terra 'l filosof, lo poeta ó l' artista.

Sabadell té ja un lloch preferent en los més íntims recons de mon ànima; Sabadell es pera mi un troc de patria gallega implantada en Catalunya; Sabadell es un eco dolcíssim que 'm portan las brisas de llevant pera confortar ma intel·ligencia, alentar mon esperit, calmar mas ànsias y enardir ma sanch ab alenadas d' independència.

Lo *Missatge* que 'ls fills d' aquexa industriosa ciutat me dirigexen, colocat en la capsalera de mon quarto d' estudi, serà 'l númen que inspire mos treballs regionalistas, y 'l millor testimoni de mas penas y de mas alegrías en tot quant se referesca al triomf y reivindicació de nostras *petitas patrias*.

Sia V. intérprete, senyor President, de ma profunda gratitut envers tots los firmants del *Missatge* y de que mon efecte envers ells es tan gran, tan intens com sa bondat y sa consideració pera mi.

Si en la próxima época dels *Jochs Florals* no m' ho priva alguna causa de gravetat, demostraré personalment mon agrahiment als senyors socis que firmaren lo *Missatge* y ma admiració al senyor don Joseph Rovira que ab tant art é inspiració l' ha avalorat.

Deu guarde á vosté molts anys.—Santiago 3 de Janer de 1893.—Alfret Brañas.»

També 'l «Centre Escolar Catalanista» envia, com diguerem, un missatge al citat ilustre catedràtic. A ell ha respost aquest ab l' hermós ofici que copiám:

«Al Centre Escolar Catalanista y als estudiants de la Universitat de Barcelona.—Ilustre Joventut.—Acabo de rebre vostre magnífic é imponderable missatge, que feu batre mes fort que may lo meu cor agrahit y humitejá ab llàgrimas los meus ulls.

¿Qué es lo que jo vaig fer pera que d' aquesta manera m' obsequiéu, y de modo tan imponent y afalagador m' enviéu en los fulls d' un riquíssim àlbum una font inagotable y eterna de simpatía, d' amor y d' adhesió cordialíssima y sincera? ¿Qué es lo que puch valdre jo, obscur soldat de la santa causa del re-

gionalisme, pera que axís me distinguesca aquesta joventut, tan noble y valenta com estudiosa y brillant, coronant mon pobre discurs ab la valiosa diadema del vostre expressiu missatge?

De manera diferenta ho creyéu vosaltres; axís es que á mí sols me queda agrahir tanta lliberalitat y enviarvos una abraçada carinyosíssima en recompensa baladí del vostre generós desprendiment.

L' àlbum es una obra d' art digna de Catalunya y de sos fills, sempre y per tot inimitables y espléndits. Catedràtics, estudiants d' aquesta Universitat, membres de la Societat Económica y un gran nombre d' amichs l' han examinat. La opinió ha estat unànimes de que l' obsequi es digne dels escolars catalans, superiors á tots los d' Espanya, en amor á la ciencia y á la patria.

Es indubtable que al dirigir-me en lo meu discurs als meus dexebls, s' entenia que de la mateixa manera parlava ab tots los fills de Minerva, y essent Catalunya la meua segona patria, molt especialment també als estudiants catalans.

Lo digníssim Centre Escolar Catalanista que tan be á tots ells representa, espero que 's faça intérprete de ma gratitut, envers los 500 y tants fills de la *alma mater* catalana que firman lo *Missatge*. Que á tots Deu 'ls hi recompense. Los seus noms quedarán eternament cisellats en mon cor.

Deu guarde etc.—Santiago 7 Janer de 1893.—Alfret Brañas.»

S' ha publicat lo cartell dels *Jochs Florals*. En lo nombre vinent lo insertarém.

En la edició del passat dimars nostre company *La Renaxensa*, insertá com á primer solt de la secció de noticias locals, la traducció d' un dels párrafos mes fogosos del article núm. VI de la tanda que *El Diario Catalán* dedica á «LA VEU DE CATALUNYA». Respecte als comentaris que *La Renaxensa* hi posa res podem dir-ne, ara com ara. La VEU DE CATALUNYA escolta y apunta. Després... serà una altra hora.

Ha mort á Valls don Eusebi Oller y Garriga, qui s' havia distingit en l' amor y propaganda de las ideas catalanistas, essent redactor del periódich que 's publicá en aquella ciutat *La Patria Catalana*, y contribuint á la celebració del primer Certámen literari que en aquella tingué lloch. Lo Sr. Oller era molt estimat á Valls, com s' ha ben demostrat en son enterro corregut per lo millor de la població. Deu tinga al Cel l' ànima del entussiasta é il·lustrat company.

La circular enviada pe 'l Ministre de Foment Sr. Gamazo dictant las reglas per constituir las comissions que han de estudiar y proposar reformas en l' impost

de consums, conté la declaració d'un principi regionalista del que convé pendre acta. Sense darme las grans mercés, perquè la tal declaració no la fa 'l ministre, sinó que deriva del fet á que l'ha inclinat son bon sentit. Es que pe 'l nombrament d'aquestas comisiones, ha fugit de la artificiosa y arbitraria divisió en provincias y, atenent á consideracions certament mes prácticas y mes racionales, ha considerat á España dividida en 14 regions, consignant á cada una, una Comisió.

Dijous dia 12 del corrent fou celebrada en lo «Centre Catalá» de Sabadell una vetllada sumament concorreguda. Los senyors don Antoni de P. Capmany y don Enrich Durán, encarregats respectivament d'obrir la sessió y de donar las gracias, pronunciaren patriótics discursos molt aplaudits. En la part musical, que fou ben lluhida, se feu admirar lo concertista de guitarra Sr. Tárrega. Foren llegidas, además composicions literarias dels Srs. Ribera, Brossa, Durán (Manel) y Got y Anguera.

Ha sigut nombrat pera la plaça d'arxiver de nostra Diputació provincial l'advocat y escriptor catalanista, D. Marian Vallés y Vallés.

Lo Comte Angelo de Gubernatis, catedràtic de sanscrit en la Universitat de Roma, soci del Felibrige, qui organisá las festas de Florencia en honor de Na Beatriu del Dante, y que editá l'Album de Colom, en que tanta part tingué la literatura provençal, es á Provença, la que 's proposa recórrer. Essent un d'aquests dias á Avinyó assistí á la festa que 's celebrá á casa dels Barouncelli en memoria de la fundació de L. Aióli.

Llegim en nostre valent company L' Olotí:

«Pareix increhible veure com se va desenrotllant en l'encontrada, lo renaxement de la llengua catalana. Tots los dias apareixen nous establiments ab sos lletreros en catalá, las esuelas de tota mena van apareixent també escritas en tan gaya parla, havent ja desaparegut aquella especie de vergonya que al principi feya lo donar á l'estampa l'escriptura catalana. Avant donchs, que després de segar ve 'l batre.»

La Junta directiva y Comissions del Foment Catalanista han quedat constituïdas en la forma següent:

Junta de Govern: President, D. Francisco Flos y Calcat; Vice-president, D. Lluís Marsans; Tresorer, don Joan Solé; Comptador, D. Enrich Ciurana; Bibliotecari, D. Anton Pubill; Secretari 1.er, D. Camilo Vallés; Secretari 2.^{on}, D. Joseph M.ª Balil; Vocals, D. Pau Barrolí, D. Joan Gabarró, D. Bonifaci Poch y D. Joseph Nicolau.

Comissió de Propaganda: President, D. Lluís Marsans; Vice-president, D. Joseph Mallofré; Tresorer, don Bonifaci Poch; Secretari 1.er, D. Miquel Pous; Secretari 2.^{on}, D. Victor Batlle; Vocals, D. Joseph Vilar, D. Enrich Ciurana y D. Ciriach Bonet.

Comissió de Festas: President, D. Joseph Nicolau; Vice-president, D. Jaume Boloix; Secretari, D. César Ferrer; Vocals, D. Joseph M.ª Balil y D. Joseph Casadevall.

Comissió d'Art y literatura dramàtics: President, D. Enrich Ciurana; Vice-president, D. Mariá Escriu; Director, D. Agustí Ribas; Tresorer, D. Joseph Durán; Secretari 1.er, D. July Laverny; Secretari 2.^{on}, don Manel Pons; Vocals, D. Joseph Gibert y D. Albert Reibot.

LO REGIONALISME EN LA PREMSA

COSAS ASSENYALADAS

—LA RENAIKENSA. 14 de janer: L' autor dramàtic D. Jouquim Balader. Article traduït de Las Provincias de Valencia. En lo mateix nombre continua una tanda d'articles titolats Lo Monument del Bruch deguts á la ploma de nostre bon amic D. Emili Pascual, en los quals s' ocupa del projecte acordat en la solemne commemoració de la batalla del Bruch feta en aquest poble l' istiu passat.

—EL NORTE CATALÁN. Vich, 14 de janer: Idiomatismo. Se fa ressó dels articles publicats pe 'l Diario Catalán, dirigits á «La Veu de Catalunya».

—LAS CUATRE BARRAS. Vilafranca del Panadés, 15 de janer: D. Felix Barba. Biografia d'aquest patriici vilafraquí.

—LA ILUSTRACIÓ CATALANA. Barcelona, 15 de janer: Porta un article biogràfic del Apeles Mestres; una crítica en forma de carta de D. Bonaventura Bassegoda sobre 'l llibre Tardania del conegut novelista D. Carles Bosch de la Trinxeria; comença una novela de Don Lluís B. Nadal titulada Lo Beneyt y la Porqueyrola; y un curiós article sobre Los Flaquers de Barcelona en 1608 degut á D. Francesch Carreras y Candi.

—EGARA. Tarrassa, 15 de janer: Galeria de tarra-senses ilustres.—D. Pablo Rodó, per J. S. y P.

—LA COSTINYOLA. Camprodon, 15 de janer: Estiu de Sant Martí: poema per Apeles Mestres, per E. Solé Brufau.

—EL DIARIO CATALÁN. Barcelona, 15 de janer: A «La Veu de Catalunya» vi, per X.

—L' OLOTÍ. Olot, 15 de janer: L' imperi del morrió, per N. Verdaguer Callís. Reproduït de nostre setmanari.

—EL DIARIO DE BARCELONA. 18 de janer: El único factor de vida regional per Jaume Collell, Pbre.

—LA UNIÓN MERCANTIL. Málaga, 15 de janer: D. Angel

Guimerà. Retrato molt assemblat y quatre mots de elogi á nostre poeta.

—Lo SOMATENT. Reus, 17 del corrent: *Carta desclosa al Sr. D. Francisco X. Tobella*. Una carta tan ben pensada com ben escrita, que recorda al regionalisme la necessitat de lluytar per candidats propis en las prop-
vinentas eleccions.

REVISTA DRAMÁTICA

ROMEA

En Pere Torrents, drama catalá en tres actes.

Un drama quin fondo es la venjança, lo protagonista 'l venjador, los demés actors elements posats á contribució per donar consistencia á la obra, es un drama immoral, immòral per essencia. Ni 'l salva la baxesa del agravi, ni 'l justifica que 'l crim no tinga mes humana expiació que 'l remordiment. La venjança pot á voltas explicarse però may se justifica. Conseguida ab premeditació, executada sobre segur, posantse á cubert de la justícia, es doblement horrible. perque se la despulla de la noblesa brutal ó irracional del instint, per vivificarla en lo contuberni odiós de la passió racional.

Y per axó, perque la passió y la rahó *braman de verse juntas*, y perque dificultam que la perversió humana arribe á un grau tal de monstruosa perseverancia, molt menos dintre la esfera social á que 'l personatge perteneix, en Pere Torrents va semblarnos un tipo fals é imaginari. Figuris el lector, que un masover del nostre pays per venjar impunement la deshonra de sa familia—perpetrada per l' amo, sens escándol, ja que tothom la ignora—se fingeix y sab ferse passar per boig una serie d' anys, consumant al cap d' ells son depravat intent, ab l' assassinat del ultratjador, del senyor de la finca; que la venjança jurada davant la víctima, la esposa moribunda y á petició d' aquesta, *ser virtuos y cristiá*, se realisa quan l' amo sent en sa consciencia tot lo pes del remordiment, quan volent esborrar en lo possible 'l mal causat á la familia, consent de bon grat la boda de sa filla ab lo fill del masover; y vegi, en vista d' axó, si li sembla convencional lo personatge.

Llástima, perque com á creació es concebut de una pessa, y com á figura teatral presentat en totas las escenas ab fondo conexement, cisellat per un artista que ab quatre plomadas ha sabut modelarlo de una manera intatxable.

En Lluís y la Maria, dos amants vulgars, apocat lo primer, y atrevida la segona. Ell [tipo singular! sab compartir prou be son amor ab sas obligacions, que en havent escoltat las declaracions mes íntimas de la noya, la planta, per anarsen á la feyna, al conreu del hort. Ella [si n' es de axerida! manyosament li fa con-

fessar que la estima... Es clar, havéntselas ab una senyoreta de Barcelona, lo pageset no gosaria.

Digám, no obstant, en honor de la veritat, que fetas aquestas excepcions las escenas dels enamorats son ben tretas del natural.

Lo metge y en Pep Anton son figuras secundarias, sumament útils per arrodonir la obra; la segona, sobre tot, es ben ensopegada.

D. Ramon Salinas, un carácter de poch relleu, molt esfumat, tant com el metge.

Literalment conté en Pere Torrents escenas de gran valor dramátich, totas las del protagonista ab seny, que en quant á boig ja hem dit que val mes que 'ls *cuerdos*. Com á acte de exposició lo primer está al seu lloch; sols lo diálech entre 'n Lluís y en Pep Anton hi pesa massa. En lo segon hi sobran y acusan falta de recursos las escenas de D. Ramon y 'l metge. Lo tercer... lo tercer va dirho en veu alta un del galliner, s' ha de arreglar; precisament en ell malmet l' autor la part de mes força dramática de la obra. Y té prou talent pera evitarho.

En totalitat, l' interés está sostingut fins als últims moments. Si l' autor hagués sigut mes callat, hagués sapigut amagar lo secret á qui no 'l sapigués compendre, hauria fet un drama moralment respectuós en la forma.

Dels actors, En Bonaplata, ben boig, y quan no ho ha de ser, té tot el seny de un gran artista.

P. F. V.

Academia de la Joventut Católica de Barcelona.

SECCIÓ CATALANISTA

Convocatoria per l' any MDCCCXCIII.

Poetas y Prosadors de Catalunya, Mallorca, Valencia, Rosselló y Provenza.

A llahor y gloria de Deu Omnipotent y la sempre Benhaurada Verge Maria, Mare sua, aquesta Academia vos convida á pendre part en lo Certámen Lliterari que, si plau al Senyor, se farà en lo á dalt esmentat any y dia XXIII d' Abril en commemoració del gloriós y cavaller Sanct Jordi, patró de Catalunya y protector de aquesta nostra festa, en conformitat ab lo següent

CARTELL

Lo diumenge XXIII d' Abril vinent serán adjudicats en la lluyta poética abans dita los premis de consuetut y á més los extraordinaris oferts per los Ilustrissims Senyors Bisbes y Corporacions que 's dirán, en aquest modo y forma:

Premi d' honor y cortesia: Flor natural.—Donat será á qui millor cante lo sentiment d' amor, deguent apartarse los poetas de tot degenerat realisme y mantenirse en las més puras regions de l' esperit. Qui obtinga aqueix premi haurà de ferne dó á la dama que voldrá escullir, la que, proclamada Reyna de la

feita, posará los premis successius en mans dels que ne sigan guanyadors.

Premi de la flor de taronger d' or y argent.—Es per l' autor de la poesia millor que 's presente, inspirada en qualsevol dogma, institució, práctica ó acte de nostra Santa Religió Católica.

Premi del ram de llover d' argent.—S' adjudicarà á la composició poética que ab més alt ingeni y esperit catalá cante alguns fets històrichs, consuetuts y tradicions de tota la nostra terra, sens excloure les illes Balears, Rosselló, Valencia y demás encontradas ahont se parle la llengua d' Oc.

Premi del llaut d' argent.—Se 'n farà present á qui hage tramés la millor poesia lírica sobre algun tema que no vinga comprés en cap dels glosats.

PREMIS EXTRAORDINARIS.

Lo Excm. é Ilm. senyor Arquebisbe de Tarragona fa present d' un objecte d' art al que millor cante lo martyri del ilustre Pontífice de Tarragona Sanct Fraytós y sos diaques, inspirantse en les actes del martyri y procurant donar color local é històrich á la composició.

Lo Excm. é Ilm. senyor Bisbe de Barcelona ofereix un rich Escut de argent y or, de la Mare de Deu de la Mercé, coronat de imperial diadema, al autor de la millor poesia que cante en catalá, rossellonés, valenciá ó mallorquí, la «Coronació de la Sancta Imatge en la Catedral durant la Exposició Universal de Barcelona.»

Lo Ilm. senyor Bisbe de Girona feu lo present de tres volums de la Real Academia de Bones Lletres per la memoria que, conservant l' estil de les cròniques antigues, descriga millor lo seti de Gerona per los francesos en temps de Pere II lo Gran (1276-1283).

Lo Excm. é Ilm. senyor Bisbe d' Urgell ofereix un exemplar de l' álbun literari artístich que dedicaren al Papa Pio IX los membres del Círcol Religiós de Marsella, en lo any 1868, titolat «Le Génie civilisateur du Catholicisme,» al que presente lo millor treball històrich crítich sobre «les actes del Canonge de Urgell D. Pau Claris en sa calitat de Diputat catalá, principalment en lo que 's refereix á sos esforços per la independència de Catalunya.»

Lo Excm. é Ilm. senyor Bisbe de Vich y Administrador apostòlich de Solsona, ab motiu de estar próxima á verificarse l' inauguració de Santa Maria de Ripoll restaurada, fa present d' un objecte d' art á la Memoria que indique 'ls medis mes adequats pera restaurar l' esperit catalá segons lo dels Oliva, Guifre y demás primers fundadors del célebre Cenobi.

Lo Ilm. senyor Bisbe de Lleyda fa ofrena de una ploma de plata, las obras del difunt bisbe Costa y Borrás, una edició ilustrada del «Quijote» y 'ls volums del primer Congrés Catòlich espanyol, á l' autor de las millors noticias sobre les creus de pedra colocades per D. Jaume 'l Conqueridor ó per son manament en les

entrades de les poblacions, significació d' elles, necessitats y medis de renovarles ahont hagen caygut per desgracia.

Lo Excm. é Ilm. senyor Bisbe d' Astorga fa ofrena d' un objecte d' art alusiu al tema á l' autor de la millor Memoria del Regionalisme baix l' aspecte de l' avenç de la nació y la unitat del Regne; precisant be les condicions del ver Catalanisme, per dirigirne y afavorirne son renaxement.

Lo Pbre. Rnt. Isidro Vilaseca ofereix la «Vida de Jesucrist,» luxosament enquadernada, á l' autor de la millor poesia que verse sobre 'l Judici universal.

La Associació «Patronat de l' Obrer» fa present de una valiosa joia d' art á l' autor de la millor ressenya històrica dels antichs gremis de Barcelona; manera de fer compatible sa existencia ab lo modo d' ésser dels oficis é industries de l' época actual.

La Redacció de la *Revista Popular* ofereix un notable objecte d' art á la millor monografia ó treball històrich en que 's descrigan la situació de l' Iglesia Católica en lo sigle VI; abjuració del Arrianisme per lo Rey Recared en lo tercer Concili Toledá, y conseqüencias de la matexa.

Un particular ofereix una joia humorística á l' autor de la millor poesia satírica de tema lliure.

Totes les composicions haurán de endreçarse á la Secretaria de la Academia, carrer de la Portaferrixa, n.º 13, abans del mitjdia del 5 d' Abril próxim vinent, acompanyada cada una d' un plech clos que contindrà 'l nom del autor, y en lo sobrescrit durá 'l títol y lema de la composició respectiva. Lo plasso de admissió es improrrogable.

Lo Jurat calificador de les composicions literaries d' enguany es compost per los senyors: Rnt. Fra Francisco Blanco Garcia.—Rnt. Dr. D. Climent Corteton, Pbre.—Dr. D. Ramon de Abadal.—Dr. D. Alvar M.ª Camín.—Dr. D. Ferran de Segarra.—D. Isidro Reventós.—D. Jaume Serra y Dachs.

Vulla Deu donarvos á tots honorables poetas y prosadors, y á vostres dignes jutges, sa llum, que es font de vera inspiració y d' acert, pera l' enaltiment de la Religió catòlica y de la patria catalana.

Fou escrita la present convocatoria lo dia de la festa de la Epifania del any del Senyor MDCCCXCIII.

R. de Abadal, President.—*Narcís Verdaguer y Callis, Vice-president.*—*Joseph de Sitjar, Tresorer.*—*Enrich Prat de la Riva, Secretari.*

DIETARI DEL PRINCIPAT

Dijous celebrá sessió 'l nou Ajuntament d' aquesta ciutat, y en ella fou entregada la vara d' Alcalde primer al Sr. D. Camilo Fabra, Marqués d' Alella, qui per R. O. n' ha sigut nombrat. En la matexa sessió s' elegiren las comissions permanents d' Hisenda, Governació, Foment, Ensanxe, Consums, etc.

En cumpliment del acort pres per l' Associació artístich-arqueològica barcelonina de concórrer á la Ex-

posició Universal de Chicago, han estat remesas á la comissió corresponent los objectes ab que aquella Societat pendrá part en dit Certámen, consistents en exemplars de las publicacions de la matexa, lo diploma ó títol de soci, la llista dels individus que la componen, y una colecció escullida de fotografias de monuments y d' objectes artistichs y arqueològichs, pera donar una idea de la historia del art en nostre pays. La instalació que contindrà 'ls indicats objectes, si be senzilla, no dexa de presentar certa elegancia.

A Ripollet ha quedat constituïda la Cambra Agrícola del Vallés qual fi es fomentar la agricultura en aquella hermosa comarca. Presideix dita Cambra don Joan B. Buxó.

Han sigut elegits pera formar lo Jurat d' admissió d' obras que han de figurar en lo Saló Parés, los senyors següents: Joseph Maria Tamburini, Joan Llimona, Modest Urgell, Roman Ribera, Lluís Graner, Arcadi Mas y Fontdevila, Joan Roig y Soler, Joan Pinós, Francisco Masriera, Joseph Cusachs y Dionís Baixeras.

La diligencia que fa la carrera de Ripoll á Puigcerdá, agafada per un bufarut, va volcar prop del hostal dit la Cantina, anantsen rostos avall. Los quatre passatgers que anavan en l' interior tots varen rebre cops d' importancia; algún d' ells té en perill la vida. De las sis mulas que tiravan la diligencia, ne quedaren tres de mortas al acte.

A Igualada hi hagué un *meeting* en que s' acordá demanar al governador civil de la provincia que no sia canviat cap dels regidors del Ajuntament d' aquella ciutat, per que sa gestió es de tothom ben vista. Lo Sr. Larroca digué que axís ho faria á la comissió que ha vingut á ferli present aquell acort.

Ha sigut nomenat president del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro 'l marquès de Monistrol y vocals los senyors baró de Purroy, D. Joseph Maria d' Ortega, D. Joan Prats y Rodés, D. Bernardí Martorell, don Joseph Maria Rius y Balet, D. Ricart Lorenzale, don Ricart Balcells y D. Pere G. Maristany.

Diuen de Vich que en lo «Círculo Literario», benemérita associació que fa temps veyam ab pesar dormir lo son de la inercia, al últim se tracta de renovar las gloriosas tradicions de la casa, y, al efecte, s' hi començarà aviat una tanda de conferencias públicas.

Lo renomemat Escolapi P. Llanas, ha rebut del Cardenal Secretari d' Estat un ofici que, traduït diu axís: «Lo Sant Pare, volguent donar un testimoni de sa pontificia consideració al R. P. Llanas de las Escuelas Pias,

s' ha dignat benignament inscriurel entre 'ls Consultors de la Sagrada Congregació del Índice...»

Dimecres tingué lloch en aquesta ciutat un banquet organiat pe 'ls comités locals del partit conservador en obsequi del comité provincial.

Diumenge 'ls republicans d' aquesta ciutat y pobles vehins verificaren la anyal manifestació en memoria dels correligionaris que moriren á Sarriá l' any 1874. En lo cementiri de dita població foren depositadas coronas damunt la tomba d' aquells morts y 's pronunciaren discursos.

Las monjas Escolapias d' Igualada han donat un hermoso exemple enviant al Excm. Sr. Morgades una preciosa cortina ricament brodada, destinada al sagrari xich del temple de Santa Maria de Ripoll.

Lo Museu Arqueològich Diocesà de Vich ha adquirit de nou una interessant creu de fusta de las nomenadas de chor, pintada d' abduas caras.

L' Institut Industrial de Tarrassa ha exposat en los salons del «Casino Egarense» la instalació que ha d' ésser enviada á la Exposició Universal de Chicago. La instalació de Tarrassa farà honor á nostra terra.

Ab lo títol *Eco de las Matronas*, ha començat á publicar-se en aquesta ciutat una revista dedicada á las llevadoras, que es la primera d' aquest caràcter en Espanya.

Llegim en *La Costinyola*, setmanari de Camprodón, que 'l dia 15 del corrent lo termómetro baxá en dita població á 12 graus sota zero.

La Junta formada pera la restauració del «Angel Negre», colocat al cap de munt del campanar de la iglesia parroquial de Vilanova y Geltrú, acordá en sa sessió del 13 dels corrents, que 's daurés la part dels vestits del ángel que cregan convenient los senyors arquitectes encarregats de la restauració, y que 's pinten de negre las parts de la figura que dits vestits dexan al descobert.

De *L' Oloti*: «Nostre amich l' il·lustrat propietari de Tortellá, D. Joseph Cufi, está instalant en lo Mas Cufi de Sadernes, los aparatos apropiats pera la fabricació del ácid piro-lleuyós ó sia vinagre estret de la fusta. La setmana passada quedá instalada una caldera de pés de quaranta quintás, la qual hi fou pujada á pés de braços des de 'l pont de Llierca, trajecte d' hora y mitja, que representa vuyt dias de treball, lo que prova al mateix temps que lo péssim del camí, la força de voluntat del senyor Cufi.

Molt nos plau consignar aquesta iniciativa del propietari esmentat, per que es un exemple que desitjariam veure imitat per molts propietaris que si donguessen mes importancia é impuls á la instalació de industrias agricolas, altra seria la sort de nostra desvalguda agricultura.»

LLIBRES REBUTS

Ensayo apologético, histórico y crítico, acerca del Padre Moret y de los orígenes de la Monarquía Navarra, por D. Arturo Campión, individuo correspondiente de la Real Academia de la Historia.—Tolosa. Establecimiento y casa editorial de Eusebio Lopez, Solana, 8, y Correo, 7.—1892.

En 102 páginas, atapahidas de lletra, está continguda la nova obra del ilustre escriptor regionalista Sr. Campión.

Escrita ab estil sobri y elevat, ab llenguatge robust, espléndit y puríssim, vestida ricament per la vasta ciencia y múltiple erudició del Sr. Campión, y dedicada á donar relleu á una gran figura d' historiador, massa oblidada, y á aclarir los interessants orígens del regne de Nabarra, un lector amich de gosar y d' instruirse, 's passa dolça y calmosament las horas, esbargint los ulls y la inteligencia per las planas del bell llibre.

Si 'l lector, además, es bon cristiá y regionalista, 'l goig ja no es goig solament, que 's torna entussiasme. Puix la obra está impregnada de la nostra santa fé católica, y escrita al resplandor y escalf de las vivas llamaradas del amor á un gran historiayre que ennobli ab sa narració hermosa las gestas de la patria, adorada per l' historiador y per son apologista, fuetejant ab nobles armas als detractors d' ella, y desenterrant y fent lluhir los titols immortals de la gloria de son poble.

Com ho indica 'l titol, la obra té dos objectes: perfilar la figura del P. Moret, y aclarir ab nous raigs de llum los orígens obscurs de Nabarra.

Los dos temas resultan tractats de má mestra. Lo P. Moret, l' eximi jesuita pamplonés, surt de la ploma del Sr. Campión enter y verdader, ple de plasticitat, lluminós y acolorit, espurnant en son front lo pensament patriótic y científich que 'l feu historiador de son poble, y vessant de sos llabis la fervorosa eloqüencia del fill qui conta las fetas de sa mare, fent brillar sas virtuts amagadas, rebutjant las injurias dels historiadors que, per ser d' altra raça, ó no l' estimaren ó li guardaren rancúnias.

En la part crítica d' aquest punt, lo Sr. Campión exposa, tot comentant lo del P. Moret, son modo de entendre la missió del historiador, tractantlo ab tant talent y ab un esperit tan sa y modern que 'ns reca no poguer transcriure ni sisquera 'ls punts capitals de fa hermosa teoria del Sr. Campión.

Pe 'l que toca al tema dels orígens de Nabarra, ab pocas paraulas farém entendre nostre parer: D' aquí en

endavant ningú podrá escriure la historia del regne de Nabarra, ni per tant l' historia d' Espanya, sense posar á contribució la obra ab que acaba d' enriqueir á las letras y á la ciencia l' eminent escriptor, gloria de Nabarra y honor altíssim de nostra causa regionalista.

N. VERDAGUER CALLÍS.

Los aucells de Teyá y Masnou.—per Jacinto Barrera.

Áxis s' anomena un llibret que hem rebut y que per cert nos ha agradat molt ja per l' assumpto que tracta, ja per lo desenrotllo del mateix. En ell dona noticia son autor dels aucells que s' estacionan per los encontorns de Teyá y Masnou, nombrant per separat los permanents y los de passa y citant los llochs d' ahont venen y ahont van aquests últims; cita además las sustancias de que s' alimentan ab una minuciositat digna de llohança per l' estudi y constant observació que presuposa, com també sos diferents cants, variadas maneras de fer los nius, especificant lo nombre de postas y lo de ous, los beneficis que á la agricultura reportan y las instruccions per mantenirlos engaviats, axó es, l' época en que s' han d' agafar per obtindre bon resultat, gaviats en que s' han de tenir segons la especie y mena de menjar que necessitan. En aquest últim punt se veu que 'l Sr. Barrera no ha perdonat medir pera donar als aucells insectívoros l' alimentació mes adequada, puix en sa obreta després de citar la composició de las pastas aconselladas per J. Grahay, Bechstein y Chiapella, de la que s' usa en lo Jardí d' Aclimatació de París y en Barcelona, fa la crítica de las matexas segons los resultats per ell obtinguts, y acaba aconsellant y explicant lo modo de obtindre un aliment estimulant que á més de ser, com las pastas dels esmentats autors, suficient pera ferlos viure, los té de bon humor y 'ls excita á cantar.

Lo llibre del Sr. Jacinto Barrera es digne de llohança baix molts conceptes. En primer lloch al costat del nom ab que 'l poble anomena 'ls aucells hi posa la classificació científica, la qual además de demostrar en l' autor conexements no escassos de Historia Natural, facilita l' estudi d' aquesta en lo punt tractat per lo Sr. Barrera.

En segon lloch serveix d' ampliació als tractats de Historia Natural que 's donan en nostres instituts puix com ja hem dit examina punt per punt la vida de uns setanta aucells.

Peró á nosaltres lo que mes nos plau del llibre que examinám, es lo concepte que posa son autor al final de cada párrafo en que tracta d' un aucell. En efecte, després de citar minuciosament de que s' alimenta aquest, dedueix com á conseqüencia si es bo ó dolent per l' agricultura en aquestas ó semblants paraulas: «Es un aucell que sols nos porta benefici.» «Si aquest aucell abundés tindriam probablement las cullitas dels rahims asseguradas del corch y del escarbató.» «Es un pillar que mereix ser destruit á tota costa.» Y áxis per l' estil.

Ab lo qual se traslluheix que lo fi del Sr. Barrera al escriure sa obreta no fou altre que, donant á conèixer la vida dels aucells, moure á tothom á protegir los benefactors á la agricultura y á destruir los perjudicials. Per tot lo qual es digne de llohança y recomaném lo llibre á nostres llegidors. ¡Tant de bó que cada comarca de nostra Catalunya tingues un imitador del Sr. Jacinto Barrera y que del mateix modo que tenim un estol d'excursionistas que escorcollan los arxius y ruínas, restos de nostra antigüa nacionalitat, tinguéssim una munió de naturalistas com lo Dr. Almera, los Srs. Bofill y Vayreda, Gomis y Barrera que formessen una Historia Natural regional.

N. FONT Y SAGÜE.

CRÓNICA RELIGIOSA

Com estava anunciat lo dia 16 tingué lloch lo Consistori secret, nombrant Sa Santetat los 14 Cardenals ab los quals se reforça lo Sacro Colegi que ab tantas morts recents estava molt disminuït. Lo número de Cardenals no italians may havia sigut tan gros com ara.

A última hora lo govern francés ha presentat los bisbes que faltavan, de modo que s'han preconisat d'un colp 12 bisbes per França. Açó es un sintoma significatiu, dat lo estat dels esperits en la vehina república.

Lo discurs pronunciat per lo Sant Pare en lo Consistori ha versat principalment sobre 'l seu pròxim Jubileu, dihent que aquest fet de caràcter privat resulta per voluntat de Deu, un encoratjament per la religió y per la fé, lo qual es de una rara oportunitat si 's considera la situació especial de nostre temps.

Lo Consistori públich celebrat lo dia 19 ha revestit una solemnitat extraordinaria, rebent lo capelo 'ls nous Cardenals presents á Roma.

Lo Papa ha dat prova de gosar de una salut excelent á pesar de la cruessa de la estació.

Es notabilíssima la carta que 'l Papa acaba d'escriure al senyor comte Albert de Mun, llobantlo per la campanya que está fent en França y en particular per l'últim discurs que l'eminent catòlich ha pronunciat en una Assamblea en Sant Esteve. Torna 'l Papa en esta carta á recalcar sobre la necessitat d'una acció catòlica decidida dintre del terreno de la legalitat existent, oblidant discordias passadas y abandonant falsas direccions polítiques.

Lo diari italiá *L'Unità Cattolica* fundat per lo Reverent Margotti y sostingut una pila d'anys á Turin, essent lo decà dels diaris catòlics d'Italia, ha passat ara á Florencia unintse ab la redacció del *Corriere Toscano*.

Dit periòdich anuncia que 'l govern italiá sembla que tracta de impedir las peregrinacions que s'anun-

cian ab ocasió del Jubileu Episcopal de Lleó XIII, sometent als peregrins á una inspecció sanitaria á pretext de que hi ha cólera en alguns indrets.

Si 's confirma la noticia, será una prova mes de las disposicions del govern italiá envers la Santa Sede, y es possible que aquexa inútil y ridícula vexació sia molt contraproduhent.

Cada any, lo dia 9 de Janer, aniversari de la mort de Víctor Manuel, dona motiu á algún escàndol en Roma. Enguany ha sigut grave, y de repetirsen algún més, es probable que l'Autoritat eclesiástica perdrá la paciència y declarará entredit lo temple del Panteon, hont hi ha la sepultura del usurpador de Roma.

Entre los manifestants que anaren lo dia 9 á desfilar davant la tomba, hi havia uns que portavan una bandera que duya 'l següent rétol: *Condemnats polítics del temps del Papa*. Al cim del asta de la bandera s'hi veyia la lloba romana tenint entre peus la tiara papal, y al voltant de la bandera s'hi veyia un grupo de malas fatxas.

No 's necessita mes que açó per probar lo cativeri del Papa.

Ab ocasió de la Exposició Universal de Chicago va á celebrarse en aquella gran ciutat americana un Congrés Catòlich que promet ser de suma importancia. Lo programa no pot ser mes complert. La primera part, diriam es històrica, puix se dedica á recordar lo Descubriment de América y recordar l'obra de las Missions en lo Nou Mon. Un capítol especial se dedica á Isabel la Catòlica.

La segona part va tota destinada á la *Qüestió social*, estudiantla en relació particular ab la organisació política dels Estats-Units. Com á qüestions suplementaries venen senyaladas la de la Educació catòlica als Estats-Units y la Independencia de la Santa Sede.

Lo plan es vast, y es d'esperar que 'ls resultats del Congrés correspondran á las esperanças dels seus organitzadors.

La Presidencia honoraria la tindrà, com era de rigor lo Cardenal Gibbons, y las sessions serán regidas ab lo mateix reglament del Parlament de Washington.

¡Bella mostra van á dar de la vitalitat del Catolicisme en la gran República, los fills de la Santa Iglesia!

Lo P. Mestre General dels Dominicos Rvm. P. Fruhwirt, ha enviat á tots los convents del Orde una Carta Circular invitantlos á recullir las ofrenas especials per lo Diner de Sant Pere.

La Sagrada Congregació de Ritus ha tingut recentment varias reunions molt importants per activar algunas causas de Beatificació y aprobar alguns oficis propis de alguns Sants.

La causa del Vble. Fra Diego de Cádiz, caputxí espanyol, está ja molt avançada.